

LIELAIS JĀNIS (ŠEKUMPOLKA).

ZANDAS MŪRNICES HOREOGRĀFIJA UN APRAKSTS. TAUTAS MŪZIKA ARTA ŠŪLBERGA APDARĒ.

Dejas horeogrāfisko leksiku veido folklorā sastopamie ķīļu izpirkšanas veidi – mugurlece, lēkšana kukuragās, šekumpolka u.c., kuru pieraksti atrasti Saldus novadā, Ezerē.

Deja paredzēta neierobežotam pāru skaitam. Tā ir savstarpēja sacensība un "joku taisīšana".

Deja pirmo reizi iestudēta 1996. gadā TDA "Kursa" studijā.

Dejas sākumā dejojotāji novietojušies skatuves priekšējās kulisēs (1.zīm.). Meitenes rokas tur pie svārkjiem, puisiem brīvas gar sāniem.

1.gājiens.

Mūzikas 1.daļa (1.-8.t.)

Mūzikas 2. daļa (1.-8.t.)

Pirmo gājienu dejo puisi.

Mūz. 1.d. 1.-8.t. Puisi ar gājienu soļiem (katrā taktī 2 gājienu soļi), sākot ar kr.k., iet kā 1.zīm. 8.t. nonāk 2.zīm. vietās.

Mūz. 2.t. 1.-8.t. Puisi dejo 1.kustību – 1,2,3,4 puisi sāk pa kr., 5,6,7,8 – pa l.

2.gājiens.

Mūzikas 1. daļa (1.-8.t.)

Mūzikas 2. daļa (1.-8.t.)

Mūz. 1.d. Puisi izpilda 1.kustību.

Meitenes: 1.-2.t. rokas turot pie svārkjiem, dejo 4 palēciena soļus 2.zīm. bultu virzienā (1,2,3,4 m. sāk ar kr.k., 5,6,7,8 m. – ar l.k.).

3.t. – griežas ar 2 palēcieniem 1 reizi apkārt.

4.t. – 3 kāju piesitieni, pagriežoties pret puisiem.

5.-8.t. turpina kustību virzienā, bet ar otru kāju. 8.t.b. nonāk pret savu puisi.

Mūz. 2.d. Partneri viens pret otru izpilda 1.kustību – 1,2,3,4 pāri vispirms sasiņ labās plaukstas, bet 5,6,7,8 pāri – kreisās.

3.gājiens.

Mūzikas 1.daļa (1.-8.t.)

Mūzikas 2.daļa (1.-8.t.)

"Tunelis"

2.-7.pāri sadod rokas slēgtajā satvērienā, sadotās rokas paceļ, veidojot tuneli.

1. un 8. pāri satveras galopa satvērienā un dejo galopus 3.zīm. bultu virzienā – caur tuneli. Šai darbībai pakāpeniski pievienojas 2 un 7., 3 un 6., 4 un 5. pāri. Apdejojot loku, partneri nostājas gājienu sākuma vietās un, sākoties mūzikas 2. daļai, izpilda 1.kustību. Mūzikas 2. daļas 8.t. b. visi nonāk gājienu sākuma vietās.

4. gājiens.

Mūzikas 1.daļa (1.-8.t.)

Mūzikas 2. daļa (1.-8.t.)

"Mugurlece".

Šajā gājienā darbību sāk 4. un 5. pāri, kustību izpildot 4. zīm. norādītajos virzienos. Partneri satveras elkoņu satvērienā, viens otram pagriežot muguru, un dejo galopus.

Pārējie dejojotāji šajā laikā izpilda 1. kustību – 1. – 4. pāri sāk pa kr., 5. – 8. pāri – pa l. Arī viņi pakāpeniski pievienojas kustībai – vispirms 3. un 6., tad 2. un 7., 1. un 8. pāri. Apdejojot ar bultām norādīto loku, partneri nostājas gājiena sākuma vietās un izpilda 1. kustību. Mūzikas 2. daļas 8. t. b. visi nonāk gājiena sākuma vietās.

5. gājiens.

Mūzikas 1. daļa (1.-8.t.)

Mūzikas 2. daļa (1.-8.t.)

"Tuplece".

Gājienu sāk 1. un 8. pāri (3. zīm. bultu virzienā). Puiši, dejojot meitenēm pa priekšu, izpilda 2. kustību. Meitenes dejo 3. kustību (1,2,3,4 – sāk pa kr., 5,6,7,8 – pa l.)
Gājienu visi beidz savās vietās.

6. gājiens.

Mūzikas 1. daļa (1.-8.t.)

Mūzikas 2. daļa (1.-8.t.)

"Lekšana kukuragās".

Meitenes : dejo 1. kustību ar skatu uz skatītājiem (5. zīm.)

Puiši : lec 1 otram kukuragās (1 ar 2, 3 ar 4, 5 ar 6, 7 ar 8) un ar gājiena soļiem iet 5. zīm. bultu virzienā vienu apli līdz savām vietām.

7. gājiens.

Mūzikas 1. daļa (1.-8.t.)

Mūzikas 2. daļa (1.-8.t.)

"Šekūmpolka".

Kustību sāk 4. un 5. pāri (kā 4. zīm.). 1,2,3,4 pāri 4. kustību sāk ar kr.k., 5,6,7,8 pāri sāk ar l.k.. Tad kustību turpina 6. zīm. bultu virzienos. Mūzikas 2. daļas 6. t. b. dejojotāji nonāk 7. Zīm.

7.-8.t. – 1,2,3,4, pāru dejojotāji kr.k., bet 5,6,7,8 pāru dejojotāji l.k. ar plašu vēzienu paceļ pāri sadotajām rokām, neatlaižot satvērienu, un nostājas virknēs ar skatu pret skatītājiem (8. zīm.).

8. gājiens.

Mūzikas 1. daļa (1.-8.t.)

Mūzikas 2. daļa (1.-8.t.)

Mūz. 1. d. – Dejojotāji virknēs sadotās rokas šūpojot uz priekšu un atpakaļ, ar 16. gājiena soļiem iet uz priekšu un dzied : " Lielais Jānis kalniņā

Strīķē savu izkaptīp u t t "

Mūz. 2. d. - Skatuves priekšplānā divās līnijās izpilda 1. kustību. 8. t. b. sasit plaukstas un paceļ roku virs galvas.

KUSTĪBU APRAKSTS.

1. kustība.

Kustību izpilda 4 taktīs.

S.s. – 2. kāju pozīcija. Rokas elkoņos saliektas un piespiestas pie sāniem.

“un” – iesēdiens 2. poz., vienlaicīgi virzot elkoņus atpakaļ.

1.t. “viensī” – iztaisnojas kājās, bet kr.k. pirkstgali paceļ no grīdas. Augumu virza pa l. Rokas iztaisno diagonāli pa kr. acu augstumā un sasit plaukstu.

“divī” – elkoņus virza atpakaļ (kā s.s.)

2.t. – atkārtoti 1. t. darbību.

3.-4.t. – atkārtoti 1.-2.t. darbību pa l.

2. kustība.

Kustību izpilda 1 taktī (puiši)

S.s. – pilns pietupiens, l.r. pacelta taisni virs galvas.

1.t. – “viensī” – lēcieni pietupienā, virzoties uz priekšu. Vienlaicīgi l.r. virza taisni uz leju un piesit uz labā ceļa. Kr.r. paceļ.

“divī” – lēcieni pietupienā, virzoties uz priekšu l.r. strauji paceļ, bet kr.r. uzsit uz ceļa.

3. kustība.

Kustību izpilda 2 taktīs (meitenes)

S.s. – kājas 6. poz., rokas pie svārkjiem.

1. t. “viens –” – pārlēcieni ar l.k. pa l. Kr.k. atrauj no grīdas.

“l” – kr.k. liek krustām pāri l.k.

“di” – l.k. liek pie zemes, kr. k. paceļ augstu priekšā.

“vi” – pauze.

2.t. atkārtoti 1.t. darbību pa kr.

4. kustība.

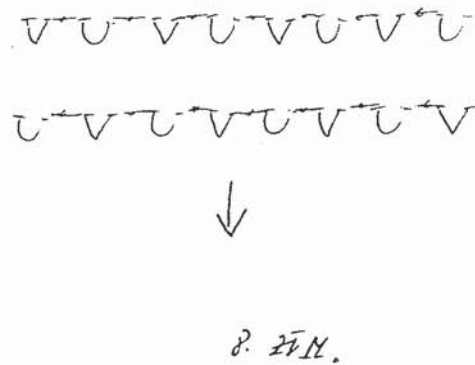
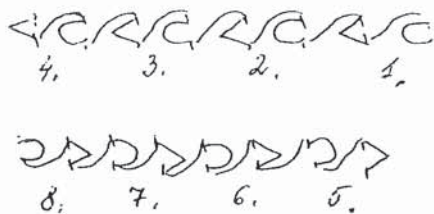
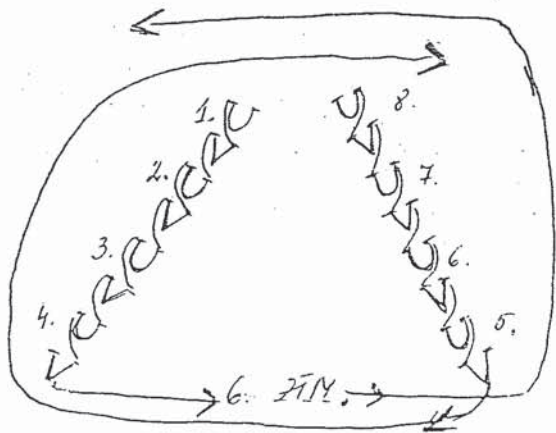
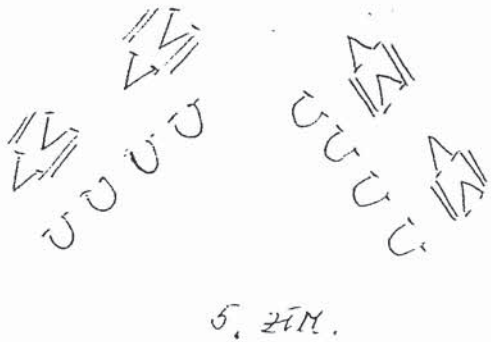
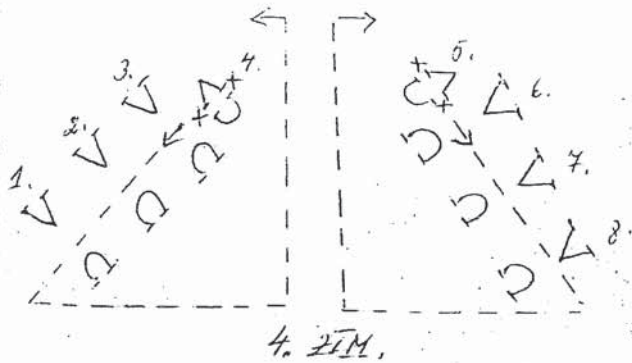
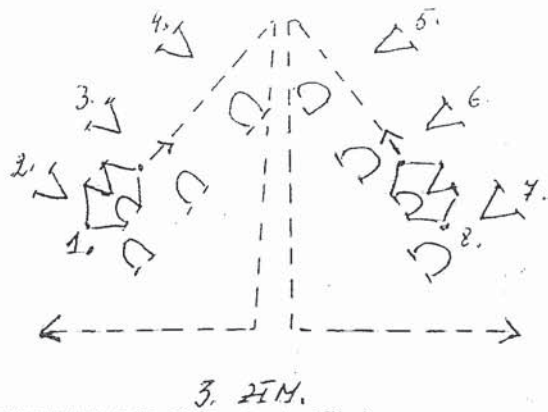
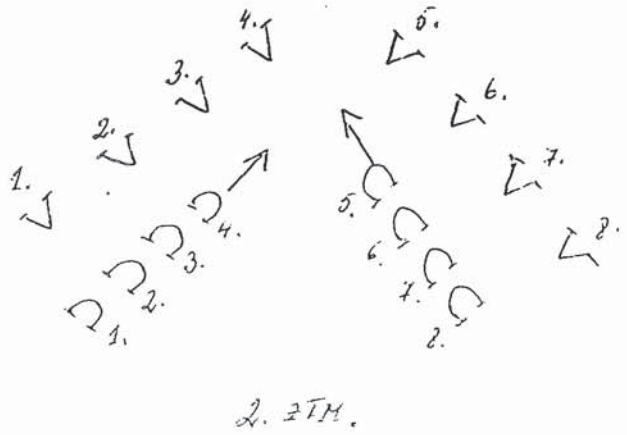
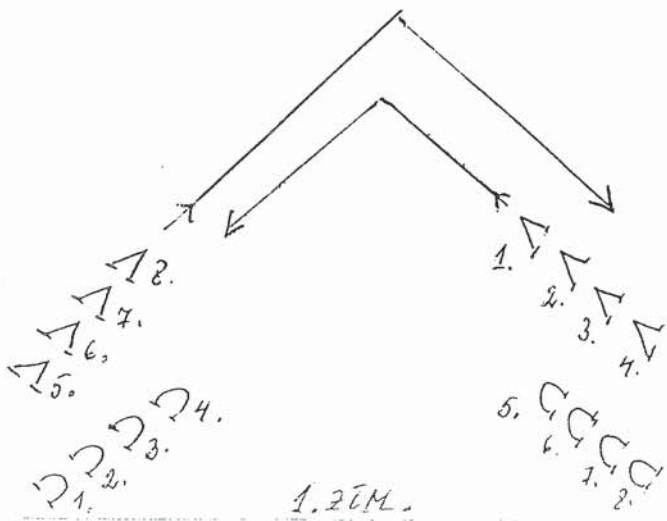
Kustību izpilda 1 taktī.

S.s. – 2. kāju poz.

“un” – noliec augumu uz priekšu, pietupjas 2. poz. L.r. caur kājām padod aizmugurē stāvošajam, bet kr.r. sniedz uz priekšu.

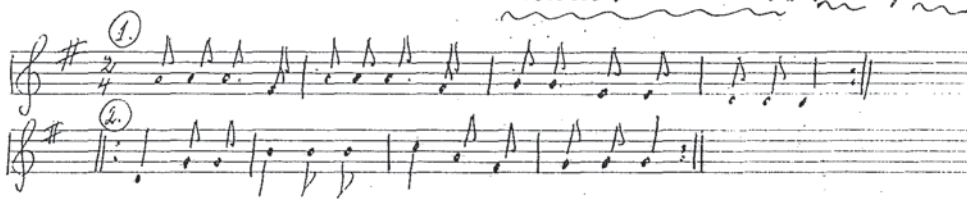
1.t. “viensī” – solis ar l.k. pa l. 2. pozīcijas virzienā. Augumu noliec pa l., bet kr.k. paceļ saliektu.

“divī” – izpilda “viensī” darbību pa kr.

1. Künneles kor, 4 m.

Lilais Jänis (5. kumpela)

1. p. Lilais Jänis Kälviä
54. kumpela
P. Tuin, Jäni x 2
Tuin, Jäni ikkälä.

2. Ja tu labi nittäni
ikkälä mees.
P. Tuin, Jäni ...

3. Mazuis Jänis lyyä
Touva sauu stäbulit.
P. Tais, Jäni ...

4. Ja tu labi nittäni
Stäbulite mees.
P. Tais, Jäni ...

5. Nittäni, siläite
fatur Jäni stäbulite.
P. Tuin, mees ...

6. Ja tu labi nittäni
Stäbulite mees.
P. Tuin, mees, ...